

Deltaprogramma | Ruimtelijke Adaptatie

> Retouradres Postbus 20901, 2500 EX Den Haag

Datum: Februari 2017
Betreft: Lerende evaluatie Ruimtelijke Adaptatie

Geachte lezer,

De afgelopen jaren is er al veel gedaan om Nederland klimaatbestendig in te richten, maar er moet een ‘tandje bij’. Dat constateren de onderzoekers die de deltabeslissing ruimtelijke adaptatie hebben geëvalueerd in opdracht van de stuurgroep ruimtelijke adaptatie. Deze ‘lerende evaluatie’ is de afgelopen vijf maanden uitgevoerd. De resultaten zijn verwoord in een eindrapport dat wij u hierbij met genoegen aanbieden.

De onderzoekers constateren dat er veel is gebeurd, maar adviseren tegelijk om een nieuwe fase in gaan met een aanpak die meer prikkelt en uitdaagt. Want het glas is halfvol als we terugkijken, maar half leeg als we vooruitkijken. Om in 2020 in Nederland waterrobuust en klimaatbestendig te handelen moet er een ‘tandje bij’. De stuurgroep onderschrijft deze conclusie.

Uit het onderzoek concludeert de stuurgroep bovendien dat:

- ruimtelijke adaptatie met opgaven als overstromingsrisico, wateroverlast, droogte en hitte nog een diffuus begrip is, waarbij de urgentie nog niet door iedereen wordt gevoeld; scherpe probleemanalyses en uitwerking in heldere en ambities ten aanzien van economische ontwikkeling, gezondheid, veiligheid, leefbaarheid etc. is nodig;
- het regionale niveau zich goed leent voor het concreet maken van doelen, instrumenten, plannen van aanpak en het leggen van verbindingen tussen klimaatopgaven en andere fysieke opgaven. Dit vraagt om gedeeld eigenaarschap en het formuleren van ambities op regionaal niveau;
- de kennis en inzichten uit praktijkvoorbeelden breder bruikbaar moeten worden gemaakt.

U en vele anderen hebben aan de evaluatie meegewerkt. Het was een proces van reflecteren en leren. Wij hopen dat dit proces doorgaat en dat dit eindrapport u inspireert, bijvoorbeeld als u aan de slag gaat met een omgevingsvisie.

De stuurgroep zelf benut de evaluatie voor het uitzetten van lijnen naar de toekomst in het werkprogramma van het deltaprogramma ruimtelijke adaptatie en het deltaplan ruimtelijke adaptatie. Dit deltaplan zal in september dit jaar verschijnen als onderdeel van het Deltaprogramma 2018.

Met vriendelijke groet namens de stuurgroep leden ruimtelijke adaptatie,

Stefan Kuks, voorzitter

Andries Heidema, vicevoorzitter